

B.Ed. Semester - 4 (CBCS) Examination
April/May-2022 (NEW COURSE)
G-2 Org. of Com. & Management (Ssc - 6)

Time: 01:15 Hours

Marks: 35

Instructions:

1. All questions are compulsory.
2. Figures to the right indicate marks.

પ્રશ્ન-૧ નીચે આપેલા પ્રશ્નોના ઉત્તર આપો.

(૦૫)

- (1) હેન્ડી ફેયોલે દર્શાવેલા સંચાલનના કાર્યો લખો.
- (2) આયોજનની બે મર્યાદા ટૂંકમાં સમજાવો.
- (3) વિકેન્દ્રીકરણનો અર્થ લખો.
- (4) ભરતીના બે પ્રકારના પ્રાપ્તિ સ્થાનોની યાદી લખો.
- (5) હુકમની એકવાક્યતાનો સિદ્ધાંત શું છે?

પ્રશ્ન-૨ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૫ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૧૦)

- (1) સંચાલનની ઉચ્ચ સપાટીના કોઈ પણ ચાર કાર્યો ટૂંકમાં સમજાવો.
- (2) વૈજ્ઞાનિક સંચાલનના સિદ્ધાંતોની પ્રયુક્તિ પૈકી સમય નિરીક્ષણ અને ગતિ નિરીક્ષણને ટૂંકમાં સમજાવો.
- (3) શ્રેણિક વ્યવસ્થાતંત્રનો અર્થ અને રચનાની આકૃતિ દોરો.
- (4) અર્થ લખો : ૧. તાલીમ ૨. વિકાસ
- (5) નેતૃત્વની વ્યાખ્યા આપી તેના ચાર લક્ષણોની યાદી લખો.
- (6) અંકુશ પ્રક્રિયાના સોપાનોની યાદી લખો.

પ્રશ્ન-૩ નીચેના પ્રશ્નોમાંથી કોઈપણ ૦૫ પ્રશ્નોના જવાબ લખો.

(૨૦)

- (1) આયોજનની પ્રક્રિયાની સોપાનબદ્ધ ચર્ચા કરો.
- (2) સત્તાસોંપણીનો અર્થ અને તેના ત્રણ મૂળતત્વો સમજાવો.
- (3) કર્મચારી પસંદગીની પ્રક્રિયા વિગતવાર સમજાવો.
- (4) અભિપ્રેરણ એટલે શું? માસ્લોની જરૂરિયાતોનો અગ્રતાક્રમ સમજાવો
- (5) આયોજન અને અંકુશ વચ્ચેના સંબંધની ચર્ચા કરો.
- (6) વૈધિક અને અવૈધિક માહિતી સંચારના તફાવતના પાંચ મુદ્દા સમજાવો.

ENGLISH VERSION

Que: 1 Answer the following questions (05)

1. Write down functions of management given by Henry Fayol.
2. Explain in brief two limitations of Planning.
3. Write down meaning of Decentralization.
4. Write a list of two type sources of recruitment.
5. What is unity of command?

Que: 2 Answer any five (05) questions from the following (10)

1. Explain in brief about any four functions of top-level management.
2. Explain in brief about 'Time study' and 'motion study' of scientific management principles.
3. Draw a design and give meaning of Matrix Organization.
4. Write down meaning: 1. Training 2. Development
5. Give definition of Leadership and write down its any four characteristics.
6. List out steps of Controlling.

Que: 3 Answer any five (05) questions from the following (20)

1. Discuss stepwise process of Planning.
2. Explain meaning of delegation of authority and its three basic elements.
3. Explain in detail about process of personnel selection.
4. What is motivation? Explain Maslow's hierarchy of needs.
5. Discuss about relationship between planning and controlling.
6. Explain five points about difference between formal and informal communication.
